

D. O. M.
POSITIONES ANATOMICÆ
ET
CHIRURGICÆ.

EX ANATOMIA.

STUPENDUM Naturæ miraculum, Generatio: stupenda non minùs, quibus perficitur, organa. Varia hæc in utroque sexu; diversa in generatione obeunt munia; hinc copulationis blanda necessitas, hinc ad invicem fruendum amabili legitimæ Veneris æstro uterque appellitur. Iis, pudendis non dicam, sed venerandis potiùs organis, ab ipsis met mundi incunabulis, ex Creatoris instituto, renovatur humanum genus; hæc societatis vinculum, hæc mutuum Marem inter & Fœminam constituunt commercium; hæc denique fecundissimum

propagationis rorem benignius stillant. At cum ea sit humana
fors & conditio ut in ipsomet voluptatis sinu oriatur mor-
borum indefessa cohors, sua etiam Genitalibus nascuntur incom-
moda. De Testium amputatione acturi, illorum structuram tan-
tum proponemus.

TESTES seu Testiculi aut Didymi, numero duo, tres non-
nunquam (a), raro unici (b), sunt corpora oblonga, figura
ovatæ, lateraliter depresso, ovi columbini molem in viris æmu-
lantia, aliquando majora, extra Abdomen vulgò propendentia,
Scrotoque involuta.

INTEGUMENTA communia & propria sortiuntur Testes.
Illorum unum & exterius à cute & cuticulâ oriundum, pinguedine
destitutum (c), plurimis glandulis sebaceis, & pilorum bulbis
intertextum, in duas partes mediante suturâ peculiari seu Raphe
à radice Balani ad Anum usque divisum, Scrotum seu Bursa viri-
lis nuncupatur.

ALTERUM & interius, Dartos dictum, nervis, venis, arteriis
que plurimis refertum, carnosum, cum pubis inferiore ramo adhæ-
rente, panniculo constat: hinc Testibus oriuntur loculi peculiare
quorum adunatione exurgit septum inter utrumque; hinc etiam
quâ de causâ contrahatur, & rugosum quandoque fiat Scrotum
potest colligi.

TRIPLICI membranarum serie peculiariter involvitur Testi-
culus uterque. Prima plurimis cellulis efformata, textus cellu-
laris Peritonæi pars & processus, ab ipsomet originem suam
mutuat. Hæc non tantum vasorum præparantium plexum,
sed etiam ipsummet Testem, vaginæ ad instar, continet, inde
Vaginalis audit.

Huic externè & lateraliter alteram constituens membranam
adnascitur Musculus Cremaster seu suspensor, à Musculis obli-

(a) Horum exempla videantur apud Blasium, Observ. Med. rarior; Ferne-
lium, Pathologiæ capit. 8. lib. 18. & Graafium in tractatu de virorum organis
generationi inservientibus; inde illi homines sic benè nati & salaciores,
pugnæ venereæ & generationi aptiores evadunt.

(b) Consulat. Riolanus in Antropophagiæ lib. 2. cap. 31. & Graafius
loco citato, &c.

(c) In obesitis tamen adest nonnunquam pinguedo sine morbo peculiari;
ut testatur Mangetus in Theatro Anatomico, lib. 2. parte 2. capite 10.

3

quo interno & transverso emissus, in progressu suo supra Testem expansus membranam dat Erythroideam seu Rubram.

TERTIA dura, crassa, validaque admodum, à colore Albuginea dicta, exterius lavis, & aqueo humore perfusa, interiorius inæqualis, plurimas folliculorum instar emittit membranas exiguis Testium vasculis continendis, stabiliendis, proprio loco coercendis aptatas.

NERVIS, Arteriis, Venis tum sanguineis, tum lymphaticis, & vase excretorio gaudet Testiculus, quæ simul conjuncta Funiculum spermaticum constituunt. Arteriæ cum venis intortæ, textu cellulari involutæ, & versus Testem tendentes, furculorum numero & multiplicatione efformant corpus ab Anatomicis Pampiniforme seu Pyramidale dictum.

MINUTISSIMORUM vasculorum semen conficientium, albicansium, diversimodè intricatorum, mediante membranâ coacervatorum, congerie efformatur Testis substantia. In plurimis animalibus è Teste emergunt sex vel septem tubuli, tenuissimi, de latere in latus incurvati, majorem Parastatæ globum constituentes, in hoc tantum puncto concurrentes, indeque uno simplici ductu ad Vesiculas seminales excurrentes, liquoremque deponentes (a). Hinc quid sit sentiendum de corpore Hgmoni faciliè deduci potest, hinc etiam habitâ ratione usus, Testem ad glandulas esse referendum cum Warthono probatur.

Ex margine Testis superiori surgit corpus, quâ parte ipsi non committitur, gibbum, quodam modo teres, latius non nihil quàm crassum, membranâ Albugineâ involutum; Epididymis seu Parastata nominatur. Plurimis efformatur tubulis serpentino ductu retortis, sed crassioribus eâ præsertim parte quâ vas deferens constituunt. Hoc primò cellulosum, postea latiori cavitate donatum, sursum ascendit vaginâ immersum, per annulos Abdominis transiturum, versus vesicæ posteriora reflectitur, indeque liquorem in Vesiculas seminales deponit.

A parte sanguinis subtiliori secretus, elaboratus, spiritibus reffertus, pellucidus, blandus, tempore Ejaculationis per Urethram debito loco immittendus liquor, Semen constituit. Quid præstet ad generationem? Quinam sint ipsius in Œconomiâ animali effectus? à ratione & experienciâ deducendum.

(a) Videatur Graafius in tractatu supra citato.

E X C H I R U R G I A.

HUMANUM decus, indicia virilitatis, præcipua generationis instrumenta, Testiculi. Exquisitis his-ce organis orbatos à sacris prohibet Religio, ab amplexu conjugali vetat Jus civile, tanquam inutiles arcet societas. Horum ergo recisionem non nisi invita suscipiat Chirurgia. Damnosa licet operatio, sola sæpè tuta fit anchora, præsertim in Sarcocoele (*a*). Hunc itaque morbum præceteris expendemus.

TUMOR durus, inæqualis, ad schirri modum indurefcens, cum Testiculi aut Scroti intumescentiâ, carnis speciem præ se ferens, Sarcocoele vocatur. Hic morbus rarior, frequentior schirrus.

HUJUS mali non eadem sedes: cum duritie insigni, imò schirrosa, aliquandò ferè ossæa deprehenditur ipsa Testis substantia; membranæ nonnunquam propriæ aut Scroto intumescunt; quandoque etiam tumens Epididymis adnascentes Testi carnes mentitur (*b*). Hinc deducendæ præcipuæ morbi differentiæ, licet quàm plures alias mutuetur à simplicitate, aut compositione, causis, & accidentibus.

FIBRILLARUM extensio, vasculorum dilatio, fluidorum stasis, depravatio in Teste aut hujus involucris, quidquid Arterias aut Venas comprimere, inflammationem producere potest (*c*). ut impura Venus, Gonorrhæa suppressa, Topica repercurientia incautè adhibita, vis externa qualibet &c. Sarcocoeles causæ statuuntur.

(*a*) Notandum est hanc vocem, *Sarcocoele*, indifferenter usurpari apud autores tum pro tumore scroti, tum pro schirro Testiculi significandis, licet illi morbi essentialiter inter se differant; nam sarcocoele, idest, tumor carni similis in scroto tantum sedem habet; tumor verò Testium schirri indolem refert, & nunquam carneus est. Huic præsertim morbo competit castratio; nos tamen, ut usui fiat satis, verbum sarcocoele promiscuè adhibebimus.

(*b*) Hujus exemplum videre est apud M. Le Dran Colleg. Parisiens. Chirurgum, & regiæ Chirurg. Academ. Direct. Obs. 72. tom. 2.

(*c*) Sarcocelen ex acu in Testiculum infantis infixâ describit Saviard Chirurg. Paris, dum viveret, meritiss. Observat. 56.

5

TUMOR Testiculi schirrosus, tactu faciliè dignoscitur, difficiliùs tumor Epididymidis, præsertim si majorem habeat molem, ita ut Testiculum ferè involvat. A densitate, durtie, & renitentiâ cutis Sarcocoele Scroti habeatur. Tumor durus, parùm dolens, à causâ externâ oriundus, Sarcocoelem benignam; tumor verò dolens, à causâ internâ, cum Circocoele, Varicocoele, Nodis seu tumoribus Funiculi (a), malignam indicat.

A sarcocoeles simplicitate, compositione, tempore, mole, sede, causâ & accidentibus deducenda Prognosis, varia que instituenda curandi methodus.

SARCOLES benignæ & recentis sanguinis missionibus, diluentibus, resolventibus medicamentis tum internis tum externis, digerentibus, balneis, fomentis, sudoriferis, victu tenui &c. variis pro mente Chirurgi imperandis, curatio tentanda; adhibenda que præcæteris fascia quam Susensoriam vocant.

SARCOCELE recens aut etiam vetusta, modò absolutè non sit schirrosa, ab impurâ Venere aut Gonorrhæâ suppressâ, diluentibus primò, sudoriferis postea, Mercurialibus remediis internè adhibitis, aut etiam Hydrargirosi feliciter debellatur.

SARCOCELE durior, vetusta, ad schirrum accedens, dolens, à causâ internâ, exiguo temporis spatio producta, nisi tempestivè, & cautè admodum resolvatur, facillimè, nec sine vitæ periculo, in cancerum mutari experienciâ probatur (b), unde si per congruum tempus admotis remediis idoneis, nihil ex tumore minuatur, & Testiculus indecorè & cum doloribus pendeat, excidendus.

OMNIBUS ritè dispositis, cutis incidenda, dilatandus textus cellularis: processus Peritonæi Funiculum circumvolvens inspiciendus ne, si sit Hernia, lædantur Intestina aut Omentum. Plus minus-ve pro re natâ ampliandus Annulus (c), callosa si quæ

(a) Vid. Le Dran *Opérations de Chirurgie* pag. 189.

(b) Vid. Clar. Heisterus institut. Chirurg. part. 2. de Sarcocoele.

(c) Consul. Mag. de Garengot *Opérat. de Chirurgie* tom. 2. pag. 326. troisième édition.

sint excidenda, hæmorrhagiæ Funiculi & Septi occurrendum.

TUMENTI Funiculo, vasisque spermaticis dilatatis & induratis inutile remedium, à quibusdam laudata, ligatura duplex; inutile etiam si in medio perforetur Funiculus, indeque injecto utrinque spleniolo firmitus constringatur; tutior & sufficiens, si necessaria, ligatura simplex.

TESTICULUM à scroto resolutum, non mox resectum sed relictum, injectâ ligaturâ flaccescentem, putrefactioni committere damnosum & perniciosissimum censemus (a).

ARTERIÆ spermaticæ intrâ digitos contusio, ab Albucasi & P. Eginetâ proposita, à M. Le Dran laudata (b) parùm tuta, imò noxia quandoque probari (c) potest. Ferrum candens rejiciendum. Funiculo sano, & longiùs, quantum fieri potest, servato, omnibus mediis anteponenda ritè administrata compressio (d).

GANGRÆNA post contusionem, aut post vulnus Testem afficiens, non amputatione Testis, sed remediis anti septicis & supurationem blandè moventibus curanda.

TUMORI Testium absolutè cancroso, cum Funiculi spermatici callo altiori, & doloribus in Abdomen protensis palliativa tantùm competit curatio, excisio removenda.

SI morbus solam tantùm Epididymidem lædat, inutilis Castratio; tumor scalpello quantum fieri potest, non verò Causticis debellandus; cautus tantùm post excisionem prodesse potest medicamentorum rodentium usus (e).

(a) Huic favere videtur Heisterus in institutionibus Chirurg. part. 2. section. 7. de Sarcocoele. Quid hac de re sentiat laudandus Sharp, videatur. *Recherches critiques sur l'état présent de la Chirurgie.* pag. 146.

(b) Le Dran *Opérations de Chirurgie* pag. 193.

(c) Vide Sharp. loco citato.

(d) Felici cum exitu nuper adhibita fuit in hoc casu compressio, mediante Agarico pedis equini facie, in Nosocomio Caritatis Parisiensis: imò Funiculum suprà se revolutum & in situ mediante linteo carpto retentum hæmorrhagiam avertere testatur ex praxi propriâ clarissimus Actus Præses. His mediis præcaventur accidentia à ligaturâ oriunda.

(e) Vid. Dionis *Opérations de Chirurgie*, quatrième Démonstration.

7

QUÆ totum occupat scrotum Sarcocoele, irritis remediis generalibus, si maximam in molem accreverit, (a) Naturæ committenda.

(a) Waltherus pręgrandem ejusmodi tumorem ultra genua pendentem proponit in actis Eruditor. Lipsiensium ann. 1723. & Dionis loc. supra laudato.

Has positiones, DEO JUVANTE, & pręsiede M. ROCHO DUBERTRAND, in Universitate Parisiensi Artium & Chirurgiæ Magistro, nec non Scholarum Pręposito, tueri conabitur PETRUS BARTHELEMY SORBIER, Sarlatensis, Artium Liberalium Magister, & Serenissimi Principis, Aurelianensium Ducis, Chirurgus ordinarius.

de Sarlat

P A R I S I I S,

IN REGIIS CHIRURGORUM SCHOLIS.

Die Sabbati 15^a Julii, à sesqui-secundâ post meridiem
ad Septimam. Anno Domini 1752.

P R O A C T U P U B L I C O,

ET

S O L E M N I C O O P T A T I O N E.

Typis DELAGUETTE Regii Chirurg. Collegii
Typographi 1752.

Quia totum receptum fuit in ...
tallibus, in ...
...
(c) ...
...
...

...
...
...
...
...
...
...

IN REGIS CHAMBERLAIN SCHOLIS

...
...
...

PRO ACTU PUBLICO

SOLENNI COOPTATIONE

...

...
...
...